

Jaarstukken 2024

4.2.8 Duurzaamheid

Algemeen

In 2024 is in navolging van het vorige ambitiedocument en uitvoeringsprogramma de Lokale Energiestrategie (LES) vastgesteld. De LES dient voor de komende jaren als structuur waarlangs we werken richting een aardgasvrij en energieneutraal Oegstgeest in 2050. Op regionaal en provinciaal niveau is er dit jaar gewerkt aan Toekomstbeelden energiesysteem. Deze toekomstbeelden geven een idee van hoe een integraal energiesysteem er in de toekomst uit moet gaan zien waarbij aandacht is voor opwekking en energievraag van verschillende sectoren zoals bijvoorbeeld de gebouwde omgeving en transport. Daarnaast stond 2024 in het teken van isolatie en energiebesparing en hebben we op dat gebied een aantal projecten opgezet en in uitvoering gebracht. Ook zijn we in 2024 verder gegaan met de uitvoering van de Klimaatadaptatiestrategie. Zo hebben we opnieuw meegedaan aan het NK tegelwippen, zijn er bloembollen uitgedeeld en hebben we de Klimaatadaptatiesubsidie opgezet waarmee bewoners subsidie kunnen krijgen voor groene daken en gevels, regentonnen en ondergrondse hemelwateropvang.

Energietransitie

In januari is de aanpak voor energiearmoede afgerond, binnen die aanpak is er bij 1040 huishoudens gratis energiebespaaradvies gegeven en zijn er bij deze bewoners gratis kleine energiebesparende maatregelen geïnstalleerd. Daarnaast zijn het hele jaar door de energiecoaches actief geweest om onze bewoners van gratis energiebespaaradviezen te voorzien. In januari zijn ook de warmteplannen voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijnegeest afgerond. De resultaten zijn met de bewoners gedeeld. Daarnaast heeft er een evaluatie plaatsgevonden met de bewoners waaruit blijkt dat zij toch licht kritisch zijn op het proces en graag op de hoogte blijven van verdere stappen en graag informatie blijven ontvangen.

Na de opstart in 2023 zijn we in 2024 verder gegaan met vormgeven van het Lokaal Isolatieprogramma. Onderdeel hiervan is het opzetten van een aanpak voor subsidie voor isolerende maatregelen. We hebben in 2024 wederom een Specifieke Uitkering gehad voor de ondersteuning van bewoners bij het isoleren van hun woningen. Daarvoor is in 2024 een subsidieregeling opgezet en krijgen bewoners uit twee doelgroepen geld om hun huis te isoleren. We zijn in de loop van 2024 ook gestart met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP). Per 1 januari is de Wet Natuurbescherming overgegaan in de Omgevingswet. Onderdeel van deze wet is het beschermen van bepaalde diersoorten zoals vleermuizen. Hierdoor mogen bewoners bijvoorbeeld niet zomaar hun spouwmuur isoleren. Door het opstellen van een SMP maakt de gemeente inzichtelijk waar deze diersoorten zitten en kunnen we maatregelen treffen om ze te beschermen en tegelijkertijd ervoor zorgen dat bewoners verder kunnen met isoleren.

Verder hebben we op lokaal niveau nog verschillende trajecten doorlopen. Zo hebben we verdere ondersteuning geboden aan VvE's bij hun verduurzamingsopgave. We hebben met ondersteuning van een RES taskforce een eerste onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een buurtbatterij in Poelgeest. Ook blijven we aangehaakt bij Energiek Poelgeest en de werkgroepen die zich daarbinnen gevormd hebben. De werkgroep Warmte heeft gehoord dat ook de tweede benodigde subsidie voor hun duurzame warmtebron is toegekend. We hebben via de ODWH energiescans aan een aantal bedrijven en MKB aangeboden, daar is goed gebruik van gemaakt en dit zal in 2025 verder navolging krijgen.

Vanuit de energietransitie zijn voor de openbare ruimte en gemeentelijk vastgoed maatregelen genomen, zoals 60% van de openbare ruimte in Oegstgeest met LED te verlichten. Dit reduceert de vraag voor energie en vermindert de CO2 emissies met 80%. In het gemeentehuis en gemeentewerf zijn LED verlichting en warmtepompen geïnstalleerd. Daarnaast zijn op de gemeentewerf 3 laadpalen en zonnepanelen geplaatst.

We hebben ook in 2024 weer een aantal keer een duurzaamheidsspecial in de Oegstgeester courant gehad. Daarin stippen we verschillende onderwerpen vanuit de energietransitie, klimaatadaptatie en VANG aan. In de online gemeentelijke nieuwsbrief is het hele jaar een QR code te vinden waarmee bewoners gemakkelijk een afspraak kunnen maken voor bezoek van een energiecoach.

Op regionaal niveau is er binnen Warmte Leidse Regio (WLR) dit jaar hard gewerkt aan de verkenning naar een regionaal publiek integraal warmtebedrijf. Daarvoor zijn met de zes gemeenten en met een aantal andere partijen gesprekken gevoerd over mogelijke deelname aan een warmtebedrijf en hoe dat dan vormgegeven zou moeten worden. Omdat de eerste reacties uit die gesprekken positief waren is er in het najaar toegewerkt naar een intentieovereenkomst tussen de zes gemeenten die in het begin van 2025 ondertekend is. Met de gemeente Leiden, WLR en Vattenfall is er overeenstemming gekomen over een aankooptie op het overige deel van het perceel waar WarmtelinQ (WLQ) zal aanlanden. In de aankooptie

is opgenomen dat gemeenten Leiden en Oegstgeest eerste recht van koop hebben voor dit deel van het perceel en dat de meerwaardeclausule die vanuit het Rijksvastgoedbedrijf aan Vattenfall is opgelegd ook voor de gemeenten zal gelden. Vattenfall is eind 2024 gestart met de bouw van het warmteoverdrachtstation waarop WLQ zal aanlanden en doorgevoerd wordt in de leidingen van het huidige Vattenfall warmtenet.

Binnen Holland Rijnland zijn er diverse taskforces aan de slag gegaan om gemeenten en de regio te ondersteunen in het behalen van de doelstellingen uit de RES 1.0. Gemeenten konden aanvragen indienen voor lokale ondersteuning, zo heeft Oegstgeest ondersteuning gehad bij de doorrekeningen van een buurtbatterij voor Energiek Poelgeest. Daarnaast is er binnen Holland Rijnland en de Provincie Zuid-Holland los van elkaar gewerkt aan Toekomstbeelden Energiesysteem. In deze toekomstbeelden wordt zichtbaar hoe het energiesysteem er in de toekomst uit moet komen te zien, waarbij ook aandacht is voor bijvoorbeeld netcongestie en ruimtelijk inpassing van alle energie-infrastructuren.

Klimaatadaptatie

In 2024 zijn meerdere records gehaald voor warmere temperaturen tijdens de wintermaanden. Dit stond tegenover bijzonder veel neerslag. Deze behaalde records in Nederland zijn alleen niet positief. Zij verstoren juist de balans van de natuur. Wij zijn hiermee aan de slag gegaan door uitvoering te geven aan de Klimaatadaptatiestrategie. Zo is de Lange Voort heringericht, daar zijn de bestaande plantenvakken vergroot en extra plantenvakken toegevoegd. In Oudenhof zijn naast nieuwe planten en bomen, natuurvriendelijke oevers geplaatst. De aanwezige parkeervakken zijn met waterdoorlatende verharding ingericht.

Dit jaar heeft de gemeente weer deelgenomen aan NK-Tegelwippen. Met de waterdoorlatende parkeerplaatsen erbij zijn er 953 tegels gewipt. Om de biodiversiteit te versterken zijn op verschillende locaties inheemse kruidenmengsels ingezaaid. En hebben we bloembollen vanuit het bollenasiel uitgedeeld bij winkelcentrum de Lange Voort. We hebben onder geïnteresseerde bewoners een tuin make-over verloot. De winnaars uit Haaswijk kregen een compleet nieuwe en klimaatadaptieve voortuin. Vervolgens hebben we tuinklimaatcoaches opgeleid die net als de energiecoaches bewoners van gratis advies kunnen voorzien. Zij denken mee en adviseren bewoners over hoe ze hun tuinen klimaatadaptief kunnen inrichten.

We hebben in 2024 de Klimaatadaptatiesubsidie opengesteld. Onder deze subsidieregeling kunnen inwoners subsidie krijgen voor groene daken en gevels, regentonnen en ondergrondse hemelwateropvang. Daarnaast hebben we gesproken met WYwonen (voorheen Meerwonen) over de mogelijkheden om ook bij de sociale huurwoningen in Oegstgeest de omgeving wat te vergroenen. We blijven dit als agendapunt aankaarten bij de prestatieafspraken. In 2024 zijn we aangesloten bij het Convenant Klimaatadaptief Bouwen, wat nu standaard meegenomen wordt bij nieuwbouw projecten.”

4.2.9 Wet open overheid (Woo)

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (gedeeltelijk) in werking getreden. De Woo beoogt een transparante en actief openbaar makende overheid. Zo kan het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling, beter worden gediend. Onze gemeente implementeert de Woo gezamenlijk met de regiogemeenten in het programma Open en Toegankelijke Overheidsinformatie (OTO).

Uit de Woo volgt dat de gemeente in de jaarrekening aandacht dient te besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en hierover in de jaarlijkse verantwoording verslag van doet. Middels deze paragraaf wordt daaraan voldaan.

Verplichtingen Woo

De Woo bevat regels over:

- Het actief openbaar maken van documenten in 11 verplichte informatiecategorieën;
- Het passief openbaarmaken van documenten naar aanleiding van een Woo-verzoek;
- Een inspanningsverplichting om uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij de gemeente berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar te maken, indien dit zonder onevenredige inspanning of kosten redelijkerwijs mogelijk is;
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

2024

Actieve openbaarmaking

In 2024 is gestart met actieve openbaarmaking van de eerste informatiecategorieën van de Woo. Het gaat om informatie over de organisatie, de werkwijze (waaronder de taken en bevoegdheden) en de bereikbaarheid van het bestuursorgaan en haar organisatieonderdelen.

Ook is de gemeente Oegstgeest aangesloten op de Woo-index. Daar heeft eenieder toegang tot de ontsloten informatie.

Passieve openbaarmaking

In 2024 zijn 14 Woo-verzoeken ingediend waarvan er 12 zijn afgehandeld.

2025 en verder

Medio 2025 gaat naar verwachting de verplichting in tot het actief openbaar maken van aanvullende informatiecategorieën. Het gaat om ontwerpen van regelgeving waarover extern advies is gevraagd met inbegrip van de adviesvraag, vergaderstukken van de gemeenteraad, agenda's en besluiten van het college van B&W, adviezen, jaarplannen en jaarverslagen, Woo-verzoeken en besluiten, bij de gemeenteraad ingekomen stukken, convenanten, onderzoeksrapporten en klachtoordelen.

In 2026 zal de verplichting ingaan tot actieve openbaarmaking van de laatste en tevens grootste informatiecategorie: beschikkingen. Behoudens enkele uitzonderingen betreft dit de besluiten van de gemeente die tot één of meerdere belanghebbenden zijn gericht.